

JAN VAN
NIEROP

COLUMN

Samen stáán voor doorlopende leerroutes

De nieuwe kwalificatiestructuur Metaal en Metalektro, die komend schooljaar operationeel wordt. Dat was het onderwerp van het najaarscongres van de MBO Raad, FME en de Metaalunie eind vorig jaar. Toen de uitnodiging op de mat viel, was mijn eerste reactie er een van verbazing. Een nieuwe kwalificatiestructuur in het mbo? Hoe kan het dat we dat in het vmbo nu pas horen? Hoe kunnen opleidingen in het mbo vernieuwd worden, zonder dat de voorbereidende programma's in het vo tegelijkertijd óók worden aangepast?

Het is ook niet bepaald een kleine wijziging, las ik in de begeleidende tekst van het congres. "Van een versnipperde structuur van ruim dertig kwalificaties zijn er nu drie hoofdstromingen: productietechniek, mechatronica en engineering, met daaronder in totaal negen kwalificaties. Deze herziening geeft ruimte om als onderwijs en bedrijfsleven samen te bouwen aan aantrekkelijke, toekomstgerichte en beter uitvoerbare opleidingen in de maakindustrie voor iedereen."

Deze vernieuwing is natuurlijk prima en noodzakelijk, zeker als dat is afgestemd met het bedrijfsleven. Maar de nieuwe programma's sluiten nu (opnieuw) niet aan op de profielmodules en keuzevakken van PIE in het vmbo. Misschien dat er op onderdelen wel aansluiting is, maar die aansluiting is niet in het ontwerp meegenomen en dat is jammer.

Het maakt het ontwikkelen van leerroutes vmbo-mbo namelijk nodeloos ingewikkeld!

Doorlopende leerroutes moeten een geheel zijn, van de bredere aanpak in het vmbo naar het kwalificeren in het mbo. Voor leerlingen moet zo'n leerroute een logisch geheel zijn, die begint op het vmbo.

Via allerhande LOB-activiteiten in de onderbouw en in de bovenbouw

heb je een duidelijk idee gekregen van welke opleiding je verder wilt gaan volgen. Je maakt een bewuste keuze. En dan wil je ook kunnen doorstromen in een goed(e) doorlopende leerroute. Zo'n leerroute moet inhoudelijk aan bepaalde voorwaarden voldoen: de leerstof is op elkaar afgestemd, er zijn heldere afspraken gemaakt tussen het vmbo en het mbo, en het is duidelijk waar je de leerroute volgt (op het vmbo, het mbo, of allebei, eventueel in combinatie met de praktijk bij het bedrijfsleven).

Zover zijn we nog niet. Er zijn al veel mooie en prima initiatieven in het land, gestimuleerd door het programma Sterk Techniekonderwijs en de wetgeving voor officiële doorlopende leerroutes van vmbo-basis tot en met de theoretische leerweg. Kijk maar naar de inspiratievoorbeelden op www.SterkBeroepsonderwijs.nl. Maar het mogen er wat mij betreft nog veel meer zijn.

Wat volgens mij essentieel is, en waar het mee moet beginnen, is dat het beroepsonderwijs als één geheel gaat optreden. Dan is het niet mogelijk om een examenprogramma op het vmbo of een kwalificatie in het mbo te veranderen zonder de ander daarbij te betrekken. Ik roep SBB, de Platforms Beroepsgerichte Programma's, het mbo en het vmbo dan ook op om dat overleg altijd te voeren en er op die manier voor te zorgen dat op programmaniveau doorlopende leerroutes altijd mogelijk zijn.

Dat moeten we samen willen, voor onze leerlingen en studenten. Want doorlopende leerroutes zijn voor leerlingen die goed weten wat ze willen een gouden kans om onderwijs op maat te krijgen. En dat gun ik ze van harte.

Jan van Nierop

Kartrekker STO